

Bruxelles, 31. svibnja 2023.
(OR. en)

10014/23

FIN 578

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Johannes HAHN, član Europske komisije
Datum primitka:	31. svibnja 2023.
Za:	gđa Johanna LYBECK LILJA, predsjednica Vijeća Europske unije
Predmet:	Prijedlog za prijenos odobrenih sredstava br. DEC 09/2023 u okviru dijela III - Komisija - općeg proračuna za 2023.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument DEC 09/2023.

Priloženo: DEC 09/2023

BRUXELLES, 31/05/2023

OPĆI PRORAČUN – 2023.
DIO III. – KOMISIJA, GLAVE: 3, 6, 30

PRIJENOS ODOBRENIH SREDSTAVA BR. **DEC 09/2023**

IZ

POGLAVLJA – 30 04 Instrumenti solidarnosti (posebni instrumenti)

ČLANKA – 30 04 01 Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)

Obveze	–86 000 000,00
Plaćanja	–86 000 000,00

U

POGLAVLJE – 03 02 Program jedinstvenog tržišta

ČLANAK – 03 02 06 Doprinos visokoj razini zdravlja i dobrobiti ljudi, životinja i bilja

Obveze	31 000 000,00
Plaćanja	31 000 000,00

POGLAVLJE – 06 05 Mehanizam Unije za civilnu zaštitu

ČLANAK – 06 05 01 Mehanizam Unije za civilnu zaštitu

Obveze	55 000 000,00
Plaćanja	55 000 000,00

Na temelju članka 9. stavka 1. točke (b) Uredbe o višegodišnjem financijskom okviru Europska komisija traži mobilizaciju pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR) u ukupnom iznosu od 86 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje iz unutarnje komponente SEAR-a.

Tim se prijenosom nastoji odgovoriti na stalno visoke potrebe Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i komponente prehrambenog lanca unutar Programa jedinstvenog tržišta u 2023., za koje su sredstva već povećana u slične svrhe u 2022.: za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu za 84,5 milijuna EUR prijenosima DEC 08/2022 i DEC 10/2022, a za mjere povezane s hranom i hranom za životinje za 73,8 milijuna EUR izmjenom proračuna br. 5/2022.

Iznosom od 55 milijuna EUR zatraženim za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu financirat će se mjere odgovora na hitne situacije poduzete u okviru tog mehanizma nakon potresa u Turskoj i Siriji i krize u Sudanu te predstojeće povećanje mjera u okviru tog mehanizma s obzirom na sezonu šumskih požara. Postojeći proračun Mehanizma ujedno će se iskoristiti za financiranje kontinuirane potpore Ukrajini, za što su prošle godine zatražena dodatna sredstva.

Iznos od 31 milijuna EUR zatražen za komponentu prehrambenog lanca unutar Programa jedinstvenog tržišta potreban je za pokrivanje potreba povezanih s hitnim mjerama donesenima zbog influence ptica u 2023. Prošlogodišnje povećanje sredstava za mjere za hranu i hranu za životinje iskorišteno je za rješavanje zaostataka u nadoknadi troškova povezanih s prethodnim izbijanjima influence ptica i afričke svinjske kuge. S druge strane, države članice nisu uložile prigovor na Komisijinu odluku da znatno smanji stope sufinanciranja za nove slučajeve kako bi se ograničio budući učinak na proračun EU-a.

I. SMANJENJE

I.1.

a) Naslov

30 04 01 – Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)

b) Iznosi na dan 15.5.2023.

	Obveze	Plaćanja
1. Odobrena sredstva u proračunu (početni proračun + IP)	1 274 897 000,00	1 274 897 000,00
2. Prijenosi	-347 785 463,00	-347 785 463,00
3. Ukupna odobrena sredstva za godinu (1 + 2)	927 111 537,00	927 111 537,00
4. Već iskorištena odobrena sredstva	0,00	0,00
5. Raspoloživa odobrena sredstva (3 – 4)	927 111 537,00	927 111 537,00
6. Predloženo smanjenje	86 000 000,00	86 000 000,00
7. Ukupna odobrena sredstva do kraja godine (5 – 6)	841 111 537,00	841 111 537,00
8. Smanjenje kao postotak odobrenih sredstava u proračunu (6 / 1)	6,75 %	6,75 %
9. Smanjenje zbroja prijenosa iz članka 30. stavka 1. točke (b) Financijske uredbe kao postotak završnih odobrenih sredstava za godinu	nije primjenjivo	nije primjenjivo

c) Primitci proizašli iz povrata (preneseni iz prethodne godine)

	Obveze	Plaćanja
1. Odobrena sredstva raspoloživa na početku godine	0,00	0,00
2. Odobrena sredstva raspoloživa na dan 15.5.2023.	0,00	0,00
3. Stopa izvršenja $[(1 - 2) / 1]$	nije primjenjivo	nije primjenjivo

d) Detaljni razlozi smanjenja

U skladu s člankom 9. Uredbe o višegodišnjem financijskom okviru svrha je pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR) financirati:

- (a) pomoć za odgovor na hitne situacije uzrokovane velikim katastrofama obuhvaćenima Fondom solidarnosti Europske unije, čiji su ciljevi i područje primjene utvrđeni u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2012/2002; i
- (b) brze odgovore na posebne hitne potrebe u Uniji ili u trećim zemljama nakon događaja koje nije bilo moguće predvidjeti kad je proračun donesen, posebno za hitne odgovore i aktivnosti potpore nakon prirodnih katastrofa koje nisu obuhvaćene točkom (a), katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, humanitarnih kriza u slučajevima velikih prijetnji za javno zdravlje, veterinarskih ili fitosanitarnih prijetnji te u situacijama u kojima migracijski tokovi dovode do osobitog pritiska na vanjskim granicama Unije, ako okolnosti to zahtijevaju.

II. POVEĆANJE

II.1.

a) Naslov

03 02 06 – Doprinos visokoj razini zdravlja i dobrobiti ljudi, životinja i bilja

b) Iznosi na dan 15.5.2023.

	Obveze	Plaćanja
1. Odobrena sredstva u proračunu (početni proračun + IP)	231 319 000,00	202 000 000,00
2. Prijenosi	0,00	0,00
3. Ukupna odobrena sredstva za godinu (1 + 2)	231 319 000,00	202 000 000,00
4. Već iskorištena odobrena sredstva	94 200 457,67	10 137 158,37
5. Raspoloživa odobrena sredstva (3 – 4)	137 118 542,33	191 862 841,63
6. Zatraženo povećanje	31 000 000,00	31 000 000,00
7. Ukupna odobrena sredstva do kraja godine (5 + 6)	168 118 542,33	222 862 841,63
8. Povećanje kao postotak odobrenih sredstava u proračunu (6 / 1)	13,40 %	15,35 %
9. Povećanje zbroja prijenosa iz članka 30. stavka 1. točke (b) Financijske uredbe kao postotak završnih odobrenih sredstava za godinu	nije primjenjivo	nije primjenjivo

c) Primitci proizašli iz povrata (preneseni iz prethodne godine)

	Obveze	Plaćanja
1. Odobrena sredstva raspoloživa na početku godine	2 293 113,93	1 408 016,48
2. Odobrena sredstva raspoloživa na dan 15.5.2023.	1 129 081,72	0,00
3. Stopa izvršenja $[(1 - 2) / 1]$	50,76 %	100,00 %

d) Detaljni razlozi povećanja

Troškovi država članica za provedbu hitnih mjera za odgovor na izbijanja bolesti životinja mogu biti prihvatljivi za sufinanciranje iz proračuna EU-a.

Neophodno je da države članice nastave provoditi odgovarajuće mjere te da im EU pruža financijsku potporu jer te bolesti ne samo da mogu imati razorne posljedice za stoku i financijske posljedice za širi gospodarski sektor, već mogu i utjecati na zdravlje ljudi zbog rizika od prijenosa nekih oblika gripe sa životinja na ljude.

Zbog brojnih izbijanja bolesti životinja u razdoblju 2020.–2022., posebno afričke svinjske kuge i visokopatogene influence ptica, od 2021. nedostaje sredstava za komponentu prehrambenog lanca unutar Programa jedinstvenog tržišta.

Kako bi se taj problem riješio, izmjenom proračuna br. 5/2022 sredstva u odgovarajućoj proračunskoj liniji povećana su za 73,8 milijuna EUR. Ta dodatna sredstva iskorištena su za ispunjenje nepodmirenih pravnih obveza.

S obzirom na proračunska ograničenja poduzete su mjere za smanjenje proračunskih posljedica u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju: države članice nisu se usprotivile donošenju odluke Komisije u veljači 2023. o smanjenju stopa sufinanciranja veterinarskih i fitosanitarnih programa i hitnih mjera za 60 %.

U 2023. izbijanja visokopatogene influence ptica i dalje su bila vrlo brojna. Komisija trenutačno pretpostavlja da će izbijanja u 2023. biti jednako brojna kao u razdoblju 2021.–2022. i da će s njima povezani prihvatljivi troškovi iznositi oko 200 milijuna EUR godišnje. Primijeni li se nova prosječna stopa sufinanciranja od 25 %, to znači da će biti potrebno sufinanciranje EU-a u iznosu od 50 milijuna EUR. U programu rada za komponentu prehrambenog lanca unutar Programa jedinstvenog tržišta (proračunska linija 03 02 06) predviđen je godišnji iznos od 19 milijuna EUR za hitne mjere, te će stoga 2023. za tu komponentu biti potreban dodatan iznos od 31 milijun EUR iz unutarnje komponente SEAR-a.

II.2.

a) Naslov

06 05 01 – Mehanizam Unije za civilnu zaštitu

b) Iznosi na dan 15.5.2023.

	Obveze	Plaćanja
1. Odobrena sredstva u proračunu (početni proračun + IP)	188 005 975,00	275 000 000,00
2. Prijenosi	0,00	0,00
3. Ukupna odobrena sredstva za godinu (1 + 2)	188 005 975,00	275 000 000,00
4. Već iskorištena odobrena sredstva	86 965 558,62	5 385 839,86
5. Raspoloživa odobrena sredstva (3 – 4)	101 040 416,38	269 614 160,14
6. Zatraženo povećanje	55 000 000,00	55 000 000,00
7. Ukupna odobrena sredstva do kraja godine (5 + 6)	156 040 416,38	324 614 160,14
8. Povećanje kao postotak odobrenih sredstava u proračunu (6 / 1)	29,25 %	20,00 %
9. Povećanje zbroja prijenosa iz članka 30. stavka 1. točke (b) Financijske uredbe kao postotak završnih odobrenih sredstava za godinu	nije primjenjivo	nije primjenjivo

c) Primitci proizašli iz povrata (preneseni iz prethodne godine)

	Obveze	Plaćanja
1. Odobrena sredstva raspoloživa na početku godine	1 463 567,23	1 463 567,23
2. Odobrena sredstva raspoloživa na dan 15.5.2023.	1 358 567,23	509,45
3. Stopa izvršenja $[(1 - 2) / 1]$	7,17 %	99,97 %

d) Detaljni razlozi povećanja

Povećana aktivacija 2022.

Zahtjevi za pomoć i posljedične operacije odgovora na hitne situacije u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu udvostručili su se 2022. u odnosu na prethodnu godinu (ukupno 232 aktivacije Mehanizma) zbog posebno teških šumskih požara i golemih potreba za pomoći povezanih s ratom u Ukrajini, što je dosad najdugotrajnija, najopsežnija i najsloženija operacija u okviru Mehanizma.

Izgledi za 2023.

1. Turska, Sirija i Sudan

Godina 2023. započela je katastrofalno: zbog razornih potresa u Turskoj i Siriji bio je potreban znatan doprinos EU-a u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu. Usljedili su zahtjevi za repatrijaciju građana EU-a zbog sukoba u Sudanu. Očekuje se da će za te i druge intervencije u okviru Mehanizma u 2023. biti potrebno ukupno 60 milijuna EUR.

2. Šumski požari

Sezona šumskih požara 2023. već je započela: brojni su zimski i proljetni požari buknuili u Portugalu, sjevernoj Španjolskoj, pirenejskoj regiji i Rumunjskoj te na Balkanu i u južnoj Irskoj. Na velikom dijelu europskog kontinenta do rujna se očekuju stalne suše i iznadprosječne temperature.

Stoga se predviđa da će se nastaviti zabrinjavajući trend rekordnog broja požara iz prethodnih godina. Očekuje se da će se u 2023. mobilizirati svi nacionalni kapaciteti i kapaciteti EU-a; među ostalim, unaprijed će se rasporediti vatrogasni timovi, što se 2022. pokazalo iznimno korisnim i učinkovitim. Troškovi bi se trebali udvostručiti u usporedbi s prosjekom za razdoblje 2017.–2021. te dosegnuti 22,5 milijuna EUR.

3. Ukrajina

Humanitarne potrebe povezane s Ukrajinom i dalje su vrlo velike, posebno kad je riječ o medicinskoj pomoći i medicinskim evakuacijama. Hitni odgovor Mehanizma Unije za civilnu zaštitu na rat u Ukrajini i dalje se pruža preko nekoliko centara za logistiku (objedinjavanje i prijevoz nenovčane pomoći) i za medicinsku pomoć. Ugovor za najvažniji centar u Poljskoj produljen je do kraja studenoga 2023. Centar Medevac u Poljskoj vrlo je aktivan i obnovljeni su ugovori s Norveškom o letovima za medicinsku evakuaciju ukrajinskih pacijenata. Osnovan je i energetska centar za prosljeđivanje energetske opreme donirane Ukrajini. Troškovi uključuju prijevoz energetske opreme potrebne za popravke i održavanje energetske infrastrukture.

U tom kontekstu, u narednim mjesecima treba održati postojeću razinu pomoći Ukrajini od oko 6,5 milijuna EUR mjesečno. Prema trenutačnim predviđanjima to se može pokriti odobrenim sredstvima koja su još uvijek dostupna zahvaljujući povećanjima sredstava u 2022.

Potreba za povećanjem sredstava

Trenutačno je za odgovor Mehanizma Unije za civilnu zaštitu u 2023. dostupan iznos od 27,5 milijuna EUR. Ukupna stopa izvršenja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iznosi gotovo 70 %, a potpuno izvršenje očekuje se do sredine srpnja. Komisija stoga predlaže povećanje za 55 milijuna EUR prijenosom iz unutarnje komponente SEAR-a.

Komisija će pomno pratiti daljnji razvoj potreba. Ovisno o situaciji, možda će predložiti dodatno povećanje sredstava za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu, posebno za Ukrajinu.

ANNEX

COMMISSION TRANSFER PROPOSALS RELATED TO THE SOLIDARITY AND EMERGENCY AID RESERVE IN 2023

The table below shows the transfer proposals transmitted to the Budgetary Authority to date during 2023, which relate to the Solidarity and Emergency Aid Reserve (SEAR), and the remaining amount under the SEAR reserve following the approval of these proposals.

Commitment Appropriations 2023 Reserve (EUR)								
Transfer Ref	Content	TOTAL	carried over	voted budget	Internal (excluding EUSF)	EUSF	External	End-of-Year Cushion (25%)
	General Budget 2023 - Initial appropriations	1.324.897.000	0	1.324.897.000	149.050.912	496.836.375	347.785.463	331.224.250
	General Budget 2023 - EUSF advances (Article 4a EUSF Regulation)	-50.000.000		-50.000.000		-50.000.000		
DEC 03	Mobilisation of the SEAR for the food crises in Africa and in Yemen as well as the multisectoral crisis in Venezuela	185.000.000		185.000.000			185.000.000	
DEC 05	Mobilisation of the SEAR for the humanitarian assistance in Türkiye, Syria, Ukraine, DRC, Ethiopia and Lake Chad	162.785.463		162.785.463			162.785.463	
DEC 09	Mobilisation of the SEAR for UCPM and SMP food chain	86.000.000		86.000.000	86.000.000			
	Total DEC transfer proposals	433.785.463	0	433.785.463	86.000.000	0	347.785.463	0
	Remainder	841.111.537	0	841.111.537	63.050.912	446.836.375	0	331.224.250